

Розробник: Шіпош Наталія Андріївна, викладачка-методистка

Програму навчальної дисципліни «Спеціальний клас» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Оркестрові струнні інструменти», протокол № 1 від 28 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Підпис

Шіпош Н.А.

ПІБ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 19	Курс: I, II, III, IV
	Семестр
	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII
Загальна кількість годин – 570	Аудиторні заняття –
	Практичні –
	Індивідуальні заняття 408 год.
	Самостійна робота 162 год. (підготовка та проходження екзаменів - 60 год., самостійне вивчення матеріалу - 102 год.)
	Форма підсумкового контролю: залік II, IV, V семестри, екзамен III, VI семестри, атестація VIII семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Спеціальний клас» є:

- формування знань та компетентностей необхідних для забезпечення ефективної практичної діяльності майбутнього фахівця, вдосконалення музично-виконавських навичок та оволодіння технікою інтерпретації музичних творів для струнних інструментів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Спеціальний клас» є:

- вивчення та виконання творів для струнно-смичкових інструментів (скрипка, віолончель), опанування здобувачами освіти різних форм та методів індивідуальної та самостійної роботи;
- виховання творчої волі, формування сценічної культури;
- формування художнього смаку здобувачів освіти, забезпечення загального музично-естетичного розвитку;
- знайомство з кращими зразками світової класичної музики, творчістю сучасних композиторів, української музики для скрипки, віолончелі різної доби;
- виховання навичок застосування набутих знань та вмінь у майбутній професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні постановочні, технічні принципи гри на скрипці(віолончелі);
- особливості та принципи роботи над твором, відповідно до певних стилів та жанрів скрипкової (віолончельної) музики;
- основні методи роботи над музичним твором на різних етапах його опрацювання;
- базову скрипкову (віолончельну) нотну літературу;
- базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії та методології музичного мистецтва;
- основні засади організації професійної діяльності та самостійної роботи;
- музичну термінологію;
- основні методи роботи над музичним твором на різних етапах його опрацювання;
- базову скрипкову нотну літературу;
- базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії та методології музичного мистецтва;
- основні засади організації професійної діяльності та самостійної роботи;
- музичну термінологію;

вміти:

- практично та оперативно застосовувати знання, вміння до конкретних професійних ситуацій: свідомо та художньо передати авторський задум виконуваного твору, аналізувати виконавські труднощі, підбирати технічно-конструктивний матеріал для їх подолання, володіти навичками читання з листа, самостійно працювати над музичними творами;
- застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички з фахових та музично-теоретичних дисциплін у професійній діяльності;

- оперативно застосовувати знання, вміння та навички у майбутній професійній діяльності в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків;
- використовувати набуті знання та практичні навички сольного виконавства у подальшій професійній діяльності;
- усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування. Навчальна дисципліна «Спеціальний клас» має безпосередній зв'язок із дисциплінами музично-теоретичного циклу, а також з «Концертно-лекторською практикою», «Ансамблем», «Методикою викладання фахових дисциплін» та «Історією виконавства».

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра)

- ЗК 3** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 6** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 8** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- СК 1** Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.
- СК 2** Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.
- СК 3** Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.
- СК 4** Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК 5** Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.
- СК 7** Здатність самостійно організувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.
- СК 8** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК 9** Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.
- СК 11** Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.
- СК 13** Здатність презентувати результати своєї творчої

/педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 3 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/ організаційно-творчої діяльності (відповідно до спеціалізації).

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

I курс

I семестр

Тема 1. Вдосконалення постановки, свобода ігрового апарату – важлива умова успішного розвитку виконавської майстерності скрипаля (віолончеліста).

Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика. Трьохоктавні мажорні та мінорні гами до 3 знаків: основні штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд, зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави).

Тема 2. Формування навичок роботи над технічним матеріалом: етюди Ж. Мазаса, Р. Крейцера, Ф. Фіоріло, Грюцмахер, Ф. Дотцауер, С. Лі).

Розвиток технічної майстерності, удосконалення технічних навичок. Робота над вільністю ігрових рухів, проблемами координації роботи рук скрипаля (віолончеліста). Формування почуття ритму, якісного звуку, інтонаційної стабільності та відчуття грифу.

Тема 3. Специфіка роботи над музикою епохи бароко. Скрипкові (віолончельні) сонати А. Вівальді, Фр. Верачіні, Г.Ф.Генделя, А. Марчело та ін. Сильові особливості та виконавські завдання. Аналіз структури, тематичного матеріалу барокової сонати чи її частини. Осмислення форми, художніх образів, жанрових особливостей частин сонати, динамічного плану твору. Робота над звуковидобуванням, динамікою та штрихами.

Тема 4. Робота над творами малої форми. Виховання основних засад роботи над художнім музичним твором. Твір віртуозного характеру. Формування технічних навичок та раціональних прийомів роботи над ними. Аналіз нотного тексту, технічних завдань у творі. Виконавське опанування засобами музичної виразності: штрихи, динаміка, артикуляція.. Розуміння художньо-образного змісту. Форми роботи над художньо-технічними завданнями.

Тема 5. Засвоєння навичок самостійного опрацювання технічного матеріалу. Робота над етюдом.

II семестр

Тема 6. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика. Трьохоктавні мажорні та мінорні гами до 3 знаків: штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд, зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави). Хроматичні гами. Флажолети.

Тема 7. Розвиток навичок роботи над технічним матеріалом. 4 етюди на різні види техніки: удосконалення техніки переходів, біглості, штрихової техніки, техніки подвійних нот. Робота над вільністю ігрових рухів. Фізичні тренування для досягнення витримки всього апарату, засвоєння технічних прийомів. Формування почуття метро-ритму, якісного звуку, інтонаційної стабільності та відчуття грифу.

Тема 8. Виховання основних засад роботи над художнім музичним твором. Засвоєння навичок роботи над творами малої форми. П'єси кантиленного та віртуозного характеру (одна з них українського композитора). Аналіз нотного тексту. Виконавське опанування засобами музичної виразності: динаміка, штрихи, артикуляція, вібрація. Аналіз технічних завдань в творах малої форми. Розуміння художньо-образного змісту творів.

Форми роботи над художньо-технічними завданнями.

Тема 9. Вивчення твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту. Розвиток у здобувача освіти музичної пам'яті (гра напам'ять), музичного слуху при роботі над інтонацією і самоконтролю (грамотне виконання своєї партії). Єдність темпоритму та охоплення форми твору. Робота над чітким виконання заданих метро-ритмічних формул та досягнення єдиного ритмічного пульсу в ансамблі з концертмейстером.

Тема 10. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.

II курс

III семестр

Тема 11. Вдосконалення свободи ігрових рухів. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика, Ю. Конюса. Трьохоктавні мажорні та мінорні гами до 4 знаків: штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд,

зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави, ламані децими і аплікатурні октави). Хроматичні гами. Флажолети.

Тема 12. Розвиток навичок роботи над технічним репертуаром. Чотири етюди на різні види техніки: звуковидобування, біглисть, штрихові техніки, техніка подвійних нот, метро-ритмічні труднощі та координація рук. Робота над засвоєнням технічних прийомів. Формування почуття метро-ритму, якісного звуку, інтонаційної стабільності та відчуття грифу.

Тема 13. Засвоєння навичок роботи над творами малої форми. Дві різнохарактерні п'єси, одна з яких віртуозного характеру. Форми роботи над п'єсами кантиленного та віртуозного характеру. Робота над мелодією, як головного компонента кантилени. Розвиток мелодії, її членування на побудови більшого та меншого масштабу, виявлення відносної важливості побудов. Робота над звуковидобуванням, штриховою виразністю, динамічною переконливістю. Розвиток технічної майстерності. Удосконалення технічних навичок, формування раціональних прийомів, вдосконалення навичок якісного технічного виконання. Формування почуття ритму, інтонаційної стабільності, якісного звуку та відчуття грифу. Застосування різних методів роботи над технічними труднощами. Удосконалення технічних навичок.

Тема 14. Вивчення твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту.

Аналіз форми та будови твору, образно-художнього змісту основних тем. Виявлення технічних труднощів і робота над ними. Виховання відчуття метро-ритму, вміння взяти вірний темп. Формування тематичної єдності та цільності форми. Формування стійкості при виконанні. Оволодіння художньо-образним змістом та стилістичними особливостями.

Тема 15. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою українського композитора.

IV семестр

Тема 16. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика, Ю. Конюса. Трьохоктавні мажорні та мінорні гами до 4 знаків: штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд, зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави, децими і аплікатурні октави). Хроматичні гами. Флажолети.

Тема 17. Розвиток навичок роботи над технічним репертуаром. Чотири етюди на різні види техніки: звуковидобування, біглисть, штрихова техніка, техніка подвійних нот, метро-ритмічні труднощі та координація рук. Робота над інтонаційною точністю, артикуляцією, динамікою, темпом, свободою виконавського апарату, єдністю технічних та художніх аспектів виконання.

Тема 18. Робота над двома різнохарактерними п'єсами, кантиленного та віртуозного характеру, одна з яких українського композитора. Форми роботи над п'єсами кантиленного та віртуозного характеру. Формування вміння володіти та використовувати тембральне забарвлення струнного інструменту. Робота над звуковидобуванням, штриховою виразністю, динамічною переконливістю. Розвиток технічної майстерності. Вдосконалення технічних виконавських навичок. Розкриття емоційно-сислового змісту виконуваних творів.

Тема 19. Формування навичок поліфонічного мислення. Ознайомлення з роботою над поліфонічними творами на прикладі окремих частин із 12 Фантазій для скрипки

соло Г. Ф. Телемана (для скрипалів), окремих частин із сюїт Й.С.Баха (для віолончелістів). Методи формування навичок поліфонічного мислення. Тембральні характеристики голосів, особливості голосоведення, артикуляція та фразування. Сильові, технічні та виконавські особливості поліфонічного твору. Виявлення в одноголосій мелодії захованої поліфонії, використовуючи для цього динаміку та агогіку, штрихові прийоми.

Тема 20. Робота над художньо-образним змістом твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту. Особливості виконавської інтерпретації творів великої форми. Аналіз драматургічного розвитку образів, робота над динамічною побудовою, інтонацією, звуковидобування, розподілом смичка, вібрацією. Метро-ритмічні особливості виконання твору, робота над темповою єдністю. Формування тематичної єдності та цілності форми. Формування стійкості при виконанні. Оволодіння художньо-образним змістом та стилістичними особливостями.

Тема 21. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.

III курс

V семестр

Тема 22. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика, Ю. Конюса, К. Флеша. Трьохоктавні мажорні та мінорні гами до 5 знаків: штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд, зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави, децими і аплікатурні октави). Хроматичні гами. Флажолети. Одна чотирьохоктавна гама.

Тема 23. Вдосконалення виконавської техніки. Поєднання технічних та художніх завдань в етюдах віртуозно-концертного характеру та каприсах. (Г. Венявський, П. Роде, Ш. Данкля, Я. Донт, А. Піатті, Д. Поппер, А. Франком). Робота над інтонацією, артикуляцією, динамікою, темпом, виконавською волею, координацією рук, свободою виконавського апарату, єдністю технічних та художніх аспектів виконання. Детальна робота над виконавськими труднощами, шляхами найбільш раціонального їх подолання. Заключний етап роботи над концертним етюдом або каприсом – формування цілісного музично-виконавського образу та його реальне втілення у виконанні.

Тема 24. Робота над двома різнохарактерними п'єсами, з яких одна віртуозна. Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів. Робота над звуковидобуванням, штриховою виразністю, фразуванням, динамічною побудовою. Формування вміння володіти та використовувати тембральне забарвлення струнного інструменту. Розвиток технічної майстерності. Вдосконалення технічних виконавських навичок. Формування навиків виконавської впевненості, розуміння й вирішення технічних завдань. Розкриття емоційно-смыслового змісту виконуваних творів.

Тема 25. Робота над художньо-образним змістом твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту. Особливості виконавської інтерпретації творів великої форми. Аналіз драматургічного розвитку образів, робота над динамічною побудовою. Опрацювання технічних труднощів. Метро-ритмічні особливості виконання твору, робота над темповою єдністю. Формування тематичної єдності та цілності форми. Формування стійкості при виконанні. Оволодіння художньо-образним змістом та стилістичними особливостями.

Тема 26. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над твором великої форми.

VI семестр

Тема 27. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Ю. Конюса, К.Флеша. Трьохоктавні мажорні та мінорні гами до 6 знаків: штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд, зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави, ламані децими і аплікатурні октави). Хроматичні гами. Флажолети. Одна чотирьохоктавна гама.

Тема 28. Поєднання технічних та художніх завдань в етюдіві віртуозно-концертного характеру та каприсах. (Г. Венявський, П. Роде, Ш. Данкля, Я. Донт, А. Піатті, Д. Поппер, А. Франком). Вміння визначати вид техніки. Робота над звуковидобуванням, фразуванням, драматургією розвитку. Детальна робота над інтонацією, складними місцями (відпрацювання навичок виконання складних аплікатурних і штрихових прийомів).

Розкриття художньо-образного змісту. Заключний етап роботи над концертним етюдом або каприсом – формування цілісного музично-виконавського образу та його реальне втілення у виконанні.

Тема 29. Робота над двома різнохарактерними п'єсами, з яких одна віртуозна. Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів. Робота над звуковидобуванням, штриховою виразністю, фразуванням, динамічною побудовою. Формування вміння володіти та використовувати тембральне забарвлення струнного інструменту. Розвиток технічної майстерності. Вдосконалення технічних виконавських навичок. Формування навиків виконавської впевненості, розуміння й вирішення технічних завдань. Розкриття емоційно-сислового змісту виконуваних творів.

Тема 30. Розвиток поліфонічного мислення. Робота над двома контрастними частинами із партит або сонат для скрипки соло Й.С.Баха, 12 Фантазій для скрипки соло Г. Ф. Телемана (для скрипалів), сюїт для віолончелі соло Й.С.Баха (для віолончелістів). Сильові, технічні та виконавські особливості поліфонічного твору. Аналіз форми та будови твору, характер теми, динамічний план. Детальна робота над складними місцями (відпрацювання навичок виконання складних аплікатурних і штрихових прийомів), фразуванням, динамікою, агогікою. Подолання труднощів специфічного скрипкового інтонування в мелодії без супроводу та виконання двох основних типів фактури: одноголосії мелодії та багатоголосії тканини. Виявлення в одноголосій мелодії захованої поліфонії, використовуючи для цього динаміку та агогіку, штрихові прийоми.

Тема 31. Робота над художньо-образним змістом твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту. Виконавський аналіз побудови та драматургії твору. Вдосконалення роботи над засобами музичної виразності. Подолання технічних проблем. Виховання стійкості темпоритму. Робота над інтонаційною стійкістю, якісним звуковидобуванням, логічним розподілом смичка, вібрацією. Формування тематичної єдності та цільності форми. Формування стійкості при виконанні. Оволодіння художньо-образним змістом та стилістичними особливостями.

Тема 32. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Вивчення інструктивного етюдів на подвійні ноти.

IV курс

VII семестр

Тема 33. Удосконалення роботи над інструктивно-технічним матеріалом. Гра трьохоктавних мажорних і мінорних (дієзних і бемольних) гам до 6 знаків: штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд, зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави, децими, аплікатурні октави). Одна чотирьохоктавна гама. Хроматичні гами. Флажолети. Одна чотирьохоктавна гама.

Тема 34. Вдосконалення виконавської техніки. Робота над каприсами (П. Роде, Ш. Дакля, Я. Донт, А.Піатті, А.Франком). Поєднання технічних та художніх завдань в каприсах та етюдах віртуозно-концертного характеру. Формування комплексу умінь, навичок, прийомів гри технічного матеріалу. Вміння визначати тип етюду вид техніки. Застосування різних методів опрацювання технічних прийомів. Детальна робота над інтонацією, складними місцями (відпрацювання навичок виконання складних аплікатурних і штрихових прийомів). Заключний етап роботи над каприсом – формування цілісного музично-виконавського образу та його реальне втілення у виконанні.

Тема 35. Удосконалення роботи над поліфонічним твором. Робота над двома контрастними частинами із партит або сонат для скрипки соло Й.С.Баха, 12 Фантазій для скрипки соло Г. Ф. Телемана (для скрипалів), сюїт для віолончелі соло Й.С.Баха (для віолончелістів). Осмислення музичного змісту твору. Робота над елементами багатоголосся, над самостійністю фразуванням, тембральним забарвленням. Відшліфування почуття ритму, спираючись не на формально показані сильні долі, а на живе відчуття дихання мелодії. Осмислення фразування, удосконалення штрихових прийомів. Подолання труднощів при виконанні акордів, двоголосся, дотримуючись повноцінного звучання голосів. Робота над артикуляцією.

Тема 36. Удосконалення драматургічних, художньо-виконавських компонентів твору великої форми (1 або 2 і 3 частини концерту). Аналіз форми та будови твору. Осмислення тонального плану, динамічної побудови. Опрацювання технічних труднощів. Робота над інтонацією, звуковидобування, розподілом смичка, керованою вібрацією. Втілення художньо-образного змісту засобами виразності. Метро-ритмічні, штрихові особливості, єдність темпу. Виховання стійкості темпоритму. Формування навиків виконавської впевненості, розуміння й вирішення технічних завдань та розкриття художньо-образного змісту твору.

Тема 37. Формування виконавської майстерності. П'єса українського композитора. Формування навиків виконавської впевненості, розуміння й вирішення технічних завдань. Розвиток тембрального уявлення, колористичних можливостей. Заглиблення у формотворчі особливості композицій.

Тема 38. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.

VIII семестр

Тема 39. Удосконалення роботи над інструктивно-технічним матеріалом. Гра трьохоктавних мажорних і мінорних (дієзних і бемольних) гам до 6 знаків: Мажорні та мінорні гами (дієзних і бемольних) до 6 знаків: штрихи, арпеджіо (мінорний та мажорний тризвуки, мінорний секстакорд, мажорний та мінорний квартсекстакорд,

зменшений септакорд, домінантсептакорд), подвійні ноти (терції, сексти, октави, децими, аплікатурні октави). Одна чотирьохоктавна гама.

Тема 40. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над поліфонічним твором. Вдосконалення методів формування навичок поліфонічного мислення. Формування навички застосування системи уявлень і понять, що відображають специфічні закономірності поліфонічного викладення й розвитку. Робота над динамічним планом, артикуляцією, штрихами, фразуванням. Осмислення інтерпретаційного плану та виконавських прийомів щодо його реалізації;

Тема 41. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над твором великої форми (1 або 2 і 3 частини концерту).

Логічне і послідовне відтворення драматургії великої форми Вдосконалення роботи над засобами музичної виразності. Подолання технічних проблем. Осмислення інтерпретаційного плану та виконавських прийомів щодо його реалізації. Виховання культури звуковидобування, інтонаційної стабільності, стійкості темпоритму, виконавської волі. Формування тематичної єдності та цілісності форми.

Тема 42. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над кантиленим твором. Сильові, технічні та виконавські особливості музичного твору. Динамічна побудова, культура звуковидобування, вміння володіти та використовувати тембральне забарвлення струнного інструменту. Формування виконавської майстерності. Виконавська інтерпретація твору.

Тема 43. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над віртуозним твором. Формування виконавської майстерності. Вдосконалення навичок якісного технічного виконання. Формування навиків виконавської впевненості, розуміння й вирішення технічних завдань. Виконавська інтерпретація твору.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I курс

1. 5-6 трьохоктавних гам до 3-х знаків
2. 8-10 етюдів на різні види техніки
3. 2 твори великої форми (в тому числі соната епохи бароко)
4. 2-3 різнохарактерні п'єси
5. самостійно вивчений етюд, п'єса

II курс

1. 6-8 трьохоктавних гам до 4-х знаків
2. 8 етюдів на різні види техніки
3. 2 твори великої форми
4. 4 різнохарактерні п'єси, 2 з яких віртуозного характеру
5. 1-2 частини із «12 Фантазій» для скрипки соло Г.Ф.Телемана
6. 2 самостійно вивчені п'єси

III курс

1. 6 трьохоктавних гам до 5 знаків, 1-2 чотирьохоктавні гами
2. 8 етюдів та каприсів на різні види техніки
3. 2 частини поліфонічного твору для інструменту соло (скрипки, віолончелі)

4. 2 твори великої форми
5. 4 різнохарактерні п'єси, 2 з яких віртуозні
6. самостійно вивчений етюд, I частина великої форми

IV курс

1. трьохоктавні гами до 6 знаків, 3-4 чотирьохоктавні гами.
2. 2 етюди або каприси
3. 2 частини поліфонічного твору для інструменту соло (скрипки, віолончелі)
4. 1-2 твори великої форми
5. 2-3 п'єси, з яких одна віртуозна
6. самостійно вивчена п'єса

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		індивід.	самостійна робота
1	2	3	4
I семестр			
Тема 1. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гами до 2 знаків.	8	-	8
Тема 2. Формування навичок роботи над технічним матеріалом: етюди Ж. Мазаса, Р. Крейцера, Ф. Фіоріло, Грюцмакер, Ф. Дотцауер, С. Лі).	17	12	5
Тема 3. Специфіка роботи над музикою епохи бароко. Скрипкові (віолончельні) сонати А. Вівальді, Фр. Верачіні, Г.Ф.Генделя, А. Креллі, А. Марчело, Дж. Саммартіні та ін. Стильові особливості та виконавські завдання.	28	25	3
Тема 4. Робота над творами малої форми. Виховання основних засад роботи над художнім музичним твором.	16	14	2
Тема 5. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над етюдом.	6	-	6
Всього:	75	51	24
II семестр			
Тема 6. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гами до 2 знаків.	6	4	2
Тема 7 Розвиток навичок роботи над технічним матеріалом: 4 етюди на різні види техніки.	10	10	-
Тема 8. Засвоєння навичок роботи над творами малої форми. П'єси кантиленного та віртуозного характеру (одна з них українського композитора).	26	26	-
Тема 9. Робота над художньо-образним змістом твору великої форми: 1 або 2 і 3 частини концерту.	27	27	-

Тема 10. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.	4	-	4
Залік.	2	2	-
Всього:	75	69	6
III семестр			
Тема 11. Вдосконалення свободи ігрових рухів. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика, Ю. Конюса. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гами до 3 знаків.	3	-	3
Тема 12. Розвиток навичок роботи над технічним репертуаром. Чотири етюди на різні види техніки.	8	4	4
Тема 13. Засвоєння навичок роботи над творами малої форми. Дві різнохарактерні п'єси, одна з яких віртуозного характеру.	20	20	-
Тема 14. Вивчення твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту.	24	24	-
Тема 15. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою українського композитора.	5	-	5
Підготовка та проходження екзамену.	30	-	30
Всього:	90	48	42
IV семестр			
Тема 16. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика, Ю. Конюса. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гами до 3 знаків.	4	-	4
Тема 17. Розвиток навичок роботи над технічним репертуаром. Чотири етюди на різні види техніки.	11	7	4
Тема 18. Робота над двома різнохарактерними п'єсами, кантїленного та віртуозного характеру, одна з яких українського композитора.	16	16	-
Тема 19. Формування навичок поліфонїчного мислення. Ознайомлення з роботою над поліфонїчними творами на прикладі окремих частин із 12 Фантазій для скрипки соло І Ф. Телемана (для скрипалів), окремих частин із сюїт Й.С.Баха (для віолончелїстів).	15	15	-
Тема 20. Робота над художньо-образним змістом твору великої форми: 1 або 2 і 3 частини концерту.	20	20	-
Тема 21. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.	7	-	7
Залік.	2	2	-
Всього:	75	60	15
V семестр			
Тема 22. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика, Ю. Конюса, К. Флєша. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гами до 4 знаків. Одна чотирьохоктавна гама.	3	-	3
Тема 23. Вдосконалення виконавської техніки. Поєднання технічних та художніх завдань в етюдах віртуозно-	6	2	4

концертного характеру та каприсах. (А. В'етан. 32 етюди, Г. Венявський, П. Роде, Ш. Данкля, Я. Донт, А. Піатті, Д. Поппер, А. Франком			
Тема 24. Робота над двома різнохарактерними п'єсами, з яких одна віртуозна.	12	12	-
Тема 2. Робота над художньо-образним змістом твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту.	16	12	-
Тема 26. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над твором великої форми.	6	-	6
Залік.	2	2	-
Всього:	45	32	13
VI семестр			
Тема 27. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Ю. Конюса, К.Флеша. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзних і бемольних) гами до 5 знаків. Одна чотирьохоктавна гама.	1	-	1
Тема 28. Поєднання технічних та художніх завдань в етюді віртуозно-концертного характеру та каприсах. (Г. Венявський, П. Роде, Ш. Данкля, Я. Донт, А. Піатті, Д. Поппер, А. Франком).	8	8	-
Тема 29. Робота над двома різнохарактерними п'єсами, кантиленного та віртуозного характеру, одна з яких українського композитора.	9	9	-
Тема 30. Розвиток поліфонічного мислення. Робота над двома контрастними частинами із партит або сонат для скрипки соло Й.С.Баха, 12 Фантазій для скрипки соло Г. Ф. Телемана (для скрипалів), сюїт для віолончелі соло Й. С. Баха (для віолончелістів).	10	10	-
Тема 31. Робота над художньо-образним змістом твору великої форми, 1 або 2 і 3 частини концерту.	13	13	-
Тема 32. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Вивчення інструктивного етюд на подвійні ноти.	4	-	4
Підготовка та проходження екзамену.	30	-	30
Всього:	75	40	35
VII семестр			
Тема 33. Удосконалення роботи над інструктивно-технічним матеріалом. Гра трьохоктавних мажорних і мінорних (дієзних і бемольних) гам до 6 знаків. 1-2 чотирьохоктавні гами.	3	-	3
Тема 34. Вдосконалення виконавської техніки. Робота над каприсами (П. Роде, Ш. Дакля, Я. Донт, А.Піатті, А.Франком).	4	-	4
Тема 35. Удосконалення роботи над поліфонічним твором. Робота над двома контрастними частинами із партит або сонат для скрипки соло Й.С.Баха, 12 Фантазій для скрипки соло Г. Ф. Телемана (для скрипалів), сюїт для віолончелі соло Й. С. Баха (для віолончелістів).	16	16	-
Тема 36. Удосконалення драматургічних, художньо-виконавських компонентів твору великої	18	18	-

форми ((1 або 2 і 3 частини концерту).			
Тема 37. Формування виконавської майстерності. П'єса українського композитора.	14	14	-
Тема 38. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.	5	-	5
Всього:	60	48	12
VIII семестр			
Тема 39. Удосконалення роботи над інструктивно-технічним матеріалом. Гра трьохоктавних мажорних і мінорних (дієзних і бемольних) гам до 6 знаків. 1 чотирьохоктавна гама.	2	-	2
Тема 40. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над поліфонічним твором.	20	16	4
Тема 41. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над твором великої форми (1 або 2 і 3 частини концерту).	20	17	3
Тема 42. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над кантиленним твором.	16	13	3
Тема 43. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над віртуозним твором.	17	14	3
Всього:	75	60	15
Разом годин	570	408	162

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача освіти – важлива ділянка навчального процесу, яка виховує та розвиває його творчу ініціативу, формує чітке уявлення про методику роботи над твором. Викладач повинен працювати над розширенням музичного світогляду здобувача освіти, розвивати у нього творчу активність і самостійність. Крім творів, які вивчаються в спеціальному класі детально, здобувач освіти повинен знайомитися з різноманітною музичною літературою для струнних інструментів самостійно.

Для успішного виховання навичок самостійної роботи над музичними творами потрібно не менше одного разу в семестрі самостійно вивчити доступний для здобувача освіти твір із репертуарного списку, який повинен бути нижчого рівня складності, ніж твори, які вивчає здобувача освіти на даному курсі.

Самостійна робота над навчальною дисципліною включає:

- комплекс гам та інструктивний матеріал у формі етюдів на різні види техніки;
 - вивчення твору, передбаченого для самостійного опрацювання;
 - робота з відповідним нотним матеріалом;
 - самостійний порівняльний аналіз стилів та форм відповідних музичних творів;
 - опрацювання теоретичних та практичних основ програмового матеріалу;
 - опрацювання аудіо-відео матеріалів (слухання музики у різних виконаннях).
- самостійний порівняльний аналіз стилів та форм відповідних музичних творів. Перевірка самостійної роботи здійснюється під час проведення поточного та підсумкового контролю.

Форми контролю самостійної роботи:

- під час проведення підсумкового контролю;
- технічних заліків;
- колоквиуму

Вимоги до технічних заліків: виконання гам та інструктивного матеріалу у формі етюдів на різні види техніки згідно програми навчальної дисципліни (проводиться щосеместрово).

Оцінювання (недиференційований залік):

«зараховано» – вимоги виконано у повному обсязі. Гама(арпеджіо, подвійні ноти: терції, сексти, октави) виконані в достатньому темпі, інтонаційно стабільно, ритмічно, якісним звуковидобуттям. Етюд виконано без суттєвих помилок. Темп та фразування відповідають характеру етюду.

«не зараховано» – вимоги виконано не в повному обсязі. Слабе володіння виконавськими навичками, нестабільна інтонація, неякісне звуковидобуття, Мають місце часті зупинки, технічні зриви, ритмічна нестійкість, відсутня біглисть пальців. Не володіє грою гам.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I семестр		
1.	Тема 1. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Шрадїка Г., Шевчика О. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гама до 2 знаків.	8
2.	Тема 2. Формування навичок роботи над технічним матеріалом: етюди Мазаса Ж., Крейцера Р., Фіоріло Ф., Грюцмаєр Ф., Дотцаєр Ю., Лі С.).	5
3.	Тема 3. Специфіка роботи над музикою епохи бароко. Скрипкові (віолончельні) сонати Вівальді А., Верачіні Фр., Генделя Г., Марчело А. та ін. Сильові особливості та виконавські завдання.	3
4.	Тема 4. Робота над творами малої форми. Виховання основних засад роботи над художнім музичним твором.	2
5.	Тема 5. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над етюдом.	6
	Разом	24
II семестр		
6.	Тема 6. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Шрадїка Г., Шевчика О. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гама до 3 знаків.	2
7.	Тема 10. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.	4
	Разом	6
III семестр		
8.	Тема 11. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Шрадїка Г., Шевчика О., Конюса Ю. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гама до 3 знаків.	3
9.	Тема 12. Розвиток навичок роботи над технічним репертуаром. Чотири етюди на різні види техніки.	4

10.	Тема 15. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою українського композитора.	5
	Разом	12
IV семестр		
11.	Тема 16. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Шрадїка Г., Шевчика О., Конюса Ю. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гами до 4 знаків.	4
12.	Тема 17. Розвиток навичок роботи над технічним репертуаром Чотири етюди на різні види техніки.	4
13.	Тема 21. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.	7
	Разом	15
V семестр		
14.	Тема 22. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Г. Шрадїка, О. Шевчика, Ю. Конюса, К. Флеша. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзні і бемольні) гами до 4 знаків. Одна чотирьохоктавна гама.	3
15.	Тема 23. Вдосконалення виконавської техніки. Поєднання технічних та художніх завдань в етюдах віртуозно-концертного характеру та каприсах. (Венявський Г., Роде П., Данкля Ш., Донт Я., Дотцауера Ю., Франкома А., Куммера Ф., Берто М.)	4
16.	Тема 26. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над твором великої форми.	6
	Разом	13
VI семестр		
17.	Тема 27. Робота над інструктивно-технічним матеріалом: вправи Ю. Конюса, К.Флеша. Трьохоктавні мажорні та мінорні (дієзних і бемольних) гами до 5 знаків. Одна чотирьохоктавна гама.	1
18.	Тема 32. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Вивчення інструктивного етюд на подвійні ноти.	4
	Разом	5
VII семестр		
19.	Тема 33. Удосконалення роботи над інструктивно-технічним матеріалом. Гра трьохоктавних мажорних і мінорних (дієзних бемольних) гам до 6 знаків. 1-2 чотирьохоктавні гами.	3
20.	Тема 34. Вдосконалення виконавської техніки. Робота над каприсами (П. Роде, Ш. Дакля, Я. Донт, А.Піатті, А.Франком).	4
21.	Тема 38. Засвоєння навичок самостійного опрацювання різножанрових творів. Робота над п'єсою.	5
	Разом	12
VIII семестр		
22.	Тема 39. Удосконалення роботи над інструктивно-технічним матеріалом. Гра трьохоктавних мажорних і мінорних (дієзних бемольних) гам до 6 знаків. 1 чотирьохоктавна гама.	2
23.	Тема 40. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над поліфонічним твором.	4

24.	Тема 41. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над твором великої форми (1 або 2 і 3 частини концерту).	3
25.	Тема 42. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над кантиленним твором.	3
26.	Тема 43. Підготовка програми підсумкової атестації. Робота над віртуозним твором	3
	Разом	15
	Всього:	102

Орієнтовний репертуарний список

I курс	I семестр
Інструктивно-технічний матеріал	Етюди: Мазаса Ж. № 20, 32, 39, 47 Крейцера Р. № 1, 2, 5, 7, 8, 9, 32 Фіоріло Ф. № 1, 12, 13 Грюцмахера Ф. №28 Дотцауер Ю. № 8. 11. 14, №16-19 Лі С. № 30-37
	II семестр
П'єси	Бах Й.С. Сіциліана Бетховен Л. Менует Бом К. Безперервний рух Вериківський М. Прелюд Гайдн Й. Рондо в угорському стилі Глієр Р. Романс Глюк Х. Мелодія Давид Ф. Етюд Дремлюга М. Лірична пісня Заремба С. Романс Зейц Безперервний рух Кирейко В. Менует Косенко В. Гумореска. Етюд. Балетна сцена Кореллі А. Алегро Кюї Ц. Безперервний рух Сен-Санс К. Лебідь Спендіаров. Колискова Фільц Б. Гумореска. Аркан. Легенда. Новелета.
II курс	III семестр
Інструктивно-технічний матеріал	Крейцер Р. 42 етюди В'єтан А. 32 Етюди Данля Ш. Етюди Дотцауер Ю. етюди № 22, 24, 26, 30,32
П'єси	Верьовка Г. Лірична пісня. Жербін М. Прелюд Жербін М. Вокаліз. Елегія. Танець Зноско-Боровський О. Мазурка Колодуб Л. Танець. Лисенко М. Хвилина розчарування. Романс

	<p>Людкевич. Квочка Лятошинський Б. Мелодія Мартон І. Колискова Ревуцький Л. Балада. Інтермецо Скорик М. Мелодія. Народний танок. Уманець В. Новела. Шукайло Л. Скерцино</p>
	IV семестр
П'єси	<p>Айвазян А. Вірменський танець Бах Й.С. Арія Бенда Я. Граве Бетховен Л. Тема з варіаціями ор.8 Боккеріні Л. Менует Бом К. Безперервний рух Верачіні Фр. Алєгро Гендель Г. Сонати №2, 3, 6 Давид Ф. Етюд Жербін М. Прелюд. Танець. Вокаліз Кирейко В. Рондо. Клерамбо П. Прелюд і алєгро Лятошинський Б. Мелодія Моцарт В.А. Менует Ревуцький Л. Інтермецо Скорик М. Мелодія. Народний танок.</p>
III курс	V семестр
Інструктивний матеріал	<p>Етюди та каприси Венявського Г., Роде П., Данкля Ш., Донта Я., Дотцауера Ю., Франкома А., Куммера Ф., Берто М.</p>
Твори великої форми	<p>Аріості А. Соната Мі бемоль мажор I-II частини Бах Й.Х. Концерт до мінор I частина Бах Й.Х. Концерт ля мінор I частина Беріо Ш. Концерт №9, I частина Боккеріні Л. Соната Соль мажор Вебер К.М. Соната До мажор Вівальді А. Концерт ля мінор Вівальді А. Соната соль мінор Віотті Дж. Концерт №20, I частина Гендель Г. Соната №3 Гольтерман Г. Концерт №5 I частина Еккельс Дж. Соната I-II частини Моцарт. «Аделаїда», I частина, Концерт № 1, I ч. Роде П. Концерт №6, I частина Ромберг Б. Концертіно ре мінор, I частина Холлендер Г. Легкий концерт</p>
	VI семестр

Етюд на подвійні ноти	Крейцер Р. №16, 34,35. Беріо Ш. №40, 41 В'єтан А. № 2, 16, 32, Фіоріло №18 Дотцауер Ю. №65, Лі С. №24,38, Шредер К. № 48
IV курс	VII семестр
Інструктивний матеріал	Етюди та каприси Венявського Г., Роде П., Данкля Ш., Донта Я., Гавіньє П., Дюпора Ж., Піатті А., Поппера Д.
П'єси	Барвінський В. Думка, Гумореска, Колискова Бенда Я. Граве Борткевич Д. Листок з альбому Верачіні Ф. Ларго Вериківський М. Рондо Венявський Г. Мазурки Гоноболін А. Прелюдія. Колискова. Регтайм. Тарантела. Гумореска. Гендель Г. Арія. Сициліана. Ларгето. Давид Ф. Капріччіо Дакен Л. Зозуля Дваріонас Б. Елегія. Лисенко М. Хвилина розчарування. Романс Мартон І. Колискова Масне Ж. Роздум. Скорик М. Мелодія. Елегія. Фільц Б. Гумореска. Аркан. Легенда. Новелета. Хачатурян А. Ноктюрн Шукайло Л. Болеро.

Вимоги до технічних заліків:

1 семестр	1 трьохоктавна гама до 2 знаків
2 етюди на різні види техніки
2 семестр	1 трьохоктавна гама до 3 знаків
2 етюди на різні види техніки
3 семестр	1 трьохоктавна гама до 3 знаків
2 етюди на різні види техніки
4 семестр	1 трьохоктавна гама до 4 знаків
2 етюди на різні види техніки
5 семестр	1 трьохоктавна (або чотирьохоктавна) гама до 4 знаків
2 концертні етюди або каприси на різні види техніки
6 семестр	1 трьохоктавна (або чотирьохоктавна) гама до 5 знаків
2 концертні етюди або каприси на різні види техніки
7 семестр	1 трьохоктавна (або чотирьохоктавна) гама до 6 знаків
2 концертні етюди або каприси на різні види техніки

Колоквіум проводиться у II, IV, VI, VIII семестрах у вигляді усного опитування здобувачів освіти.

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувача освіти охоплює низку практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувача освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на індивідуальних уроках у вигляді прослуховування вивченого матеріалу і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем освіти освітнього компонента.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку (II, IV, V семестри), екзамену (III, VI семестри), атестації (VIII семестр), а також контрольних уроків (I, VII семестри) в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни. Підсумковий контроль передбачає виконання здобувачем освіти сольної програми напам'ять на інструменті.

Підсумковий контроль (залік)

II семестр – 1 гама, 2 етюди на різні види техніки, твір великої форми (1 або 2 і 3 частини концерту), самостійно вивчений твір (п'єса).

IV семестр – 1 гама, 2 етюди на різні види техніки, 1 гама, одна частина поліфонічного твору для скрипки(віолончелі соло), твір великої форми (1 або 2 і 3 частини концерту), самостійно вивчений твір (п'єса).

V семестр – 1 гама, 2 етюди або каприси на різні види техніки, велика форма (I ч. або II-III ч. концерту), самостійно вивчений твір (велика форма)

Підсумковий контроль (екзамен)

III семестр – 1 гама, 2 етюди на різні види техніки, велика форма (I ч., або II-III ч. концерту, самостійно вивчений твір (п'єса).

VI семестр – 1 гама, 2 етюди або каприси на різні види техніки, 2 частини із поліфонічного твору, велика форма (I ч. або II-III ч. концерту), віртуозна п'єса, самостійно вивчений твір (етюд).

VIII семестр – державна атестація: 2 частини поліфонічного твору для інструменту соло(для скрипалів, віолончелістів) I ч. або II-III ч. великої форми (концерту), 2 різнохарактерні п'єси, одна з яких українського автора.

Контрольний урок

I семестр – 1 гама, 2 етюди на різні види техніки, 2 частини барокової сонати,

самостійно вивчений твір (етюд).

VII семестр – 2 частини поліфонічного твору інструменту соло (для скрипалів, віолончелістів), I ч. або II-III ч. великої форми (концерту), самостійно вивчений твір (п'єса).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

- **«відмінно»** – здобувач освіти грає на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворює художньо-образний зміст музичного твору, відповідно до його стильових особливостей. Визначає зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту. Вміє застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити. Оперує традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської діяльності. Використовує професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань. Позитивно сприймає конструктивні критичні зауваження викладача щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку. Має добру сценічну витримку, вміє успішно презентувати результати власної мистецької діяльності. Самостійна робота виконана у повному обсязі.
- **«добре»** – здобувач освіти грає на музичному інструменті емоційно, достатньо технічно, осмислено відтворює художньо-образний зміст музичного твору, відповідно до його стильових особливостей. Визначає зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту. Вміє застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити, але при цьому мають місце незначні текстові, штрихові чи інтонаційні помилки, які носять випадковий характер і суттєво не впливають на реалізацію поставлених завдань. В достатній мірі оперує традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської діяльності. Під час виконання творчих та навчальних завдань використовує професійну термінологію. Позитивно сприймає конструктивні критичні зауваження викладача щодо своїх навчальних та творчих результатів, але не завжди повною мірою використовує їх для власного професійного розвитку. Має місце часткове сценічне хвилювання, але вміє презентувати результати власної мистецької діяльності. Самостійна робота виконана у повному обсязі.
- **«задовільно»** – здобувач освіти грає на музичному інструменті маловиразно, недостатньо технічно, в цілому відтворює художньо-образний зміст музичного твору, відповідно до його стильових особливостей. Не до кінця може визначити зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту. Частково застосовує аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактне і творче мислення, але при цьому демонструє низький рівень розвитку музикального

слуху, непереконливість виконавської інтерпретації музичних творів, обмежені технічні можливості. Недостатньо оперує традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської діяльності. Під час виконання творчих та навчальних завдань виявляє слабе знання професійної термінології. Сприймає конструктивні критичні зауваження викладача щодо своїх навчальних та творчих результатів, але недостатньо використовує їх для власного професійного розвитку. Під час презентації результатів власної мистецької діяльності мають місце сценічне хвилювання та скутість. Самостійна робота виконана частково.

«незадовільно» – здобувач освіти не володіє музичним інструментом на належному технічному рівні, тому не може відтворити художньо-образний зміст музичного твору, відповідно до його стильових особливостей. Нездатний визначити зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту, демонструє низький рівень розвитку музикального слуху, технічну неготовність до поставлених завдань. Не оперує традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської діяльності. Не знає професійну термінологію. Не сприймає конструктивні критичні зауваження викладача щодо своїх навчальних та творчих результатів і не проявляє здатності використати їх для власного професійного розвитку. Не володіє сценічною витримкою і не може презентувати результати власної мистецької діяльності. Самостійна робота не виконана.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нотна література (для скрипки)

І курс

Твори великої форми

Бах Й.С. Концерт ля мінор, I частина

Беріо Ш. Концерт № 7, I частина

В'єтан А. Балада і Полонез

Верачіні Ф. Сонати № 4-6.

Віотті Д. Концерти № 20, 22.

Гендель Г. Сонати № 2, 3, 6.

Корелі А. Сонати № 1, 3, 5, 8, 9.

Крейцер Р. Концерт № 13, I ч.

Моцарт В.А. Концерт «Аделаїда».

Моцарт В.А. Концерт № 1, I частина

Роде П. Концерти № 7,8.

Шпор Л. Концерти № 2,9.

П'єси

Бах Й.С. Сіціліана.
Бенда Й. Граве.
В'єтан А. Етюд-тарантела.
Верачіні Ф. Ларго.
Верьовка Г. Лірична пісня.
Глюк К. Мелодія.
Гомоляка В. Рондо.
Давід Ф. Капричіо. Етюд.
Дакен Л. Зозуля.
Дваріонас Б. Елегія.
Зноско-Боровський О. Мазурка.
Кореллі А. Алєгро.
Ревуцький Л. Інтермеццо
Скорик М. Колискова. Вальс. Мелодія. Народний танець.
Уманець В. Новела.
Фіокко П. Алєгро.
Шуберт Ф. Бджілка.

II курс

Поліфонічні твори для скрипки соло

Телеман Г.Ф. 12 фантазій для скрипки соло.

Твори великої форми

Бах Й.С. Концерти ля мінор, Мі мажор.
В'єтан А. Концерт№ 2, I ч.
Віотті Дж. Концерт № 22.
Віталі Т. Чакона (ред.. Г.Дулова).
Гайдн Й. Концерт Соль мажор, I ч.
Гендель Г.Ф. Сонати № 2, 3,4
Корелі А. Фолія (ред. Г. Леонара).
Моцарт В. А. Концерт № 2.
Моцарт В.А. Концерт № 1 Сі ь мажор.
Перголезі Д. Концерт Сі ь мажор.
Шпор Л. Концерт № 9, I ч.

П'єси

Бах Й.С. Арія.
Беріо Ш. Вихор.
В'єтан А. Етюд-тарантела.
Венявський Г. Мазурки.
Верачіні Ф. Ларго.
Вівальді А. Адажіо.
Гендель Г. Ф. Ларгето.
Глієр Р. Романс Ре мажор.
Глюк К. Мелодія.

Давід Ф. Каприччіо.
Дваріонас Б. Елегія.
Домінчен К. Романс.
Зноско-Боровський О. Романс. Мазурка. Маленька фуга.
Ківа О. Два інтермецо
Коляда М. Скерцо.
Крейслер Ф. Сіціліана і Рігодон, Прелюд і алегро.
Лятошинський Б. Танець. Пісня.
Лисенко М. Романс. Токката.
Мартон І. Колискова.
Масне Ж. Роздум.
Рафф Й. Каватина.
Ревуцький Л. Інтермецо.
Ріс Ф. Безперевний рух.
Сен-Санс К. Макабра.
Шукайло Л. П'си.
Щуровський Ю. Романс.

III курс

Поліфонічні твори для скрипки соло

Бах Й.С. Сонати і партити для скрипки соло.
Телеман Г.Ф. 12 Фантазій для скрипки соло.

Твори великої форми

Бах Й.С. Концерт Мі мажор.
Брух М. Концерт соль мінор.
В'єтан А. Концерти № 2, 4.
Венявський Г. Концерт № 2.
Віталі Т. Чакона (ред. П.Шарльє).
Гайдн Й. Концерти Соль мажор, До мажор
Гендель Г.Ф. Сонати № 1, 4, 5.
Кореллі А. Фолія (ред. Ф. Давіда).
Лало Е. Іспанська симфонія.
Мендельсон Ф. Концерт мі мінор
Моцарт В. А. Концерти № 3, 4.
Перголезі Д. Концерт Сі бемоль мажор.
Тартіні Дж. Соната «Покинута Дідона».
Шпор Л. Концерт № 8.

П'еси

В'єтан А. Тарантела.
Венявський Г. Мазурки.
Венявський Г. Куяв'як.
Венявський Г. Легенда.

Вольф Г. Пісня.
Гомоляка В. Рондо.
Дворжак А. Балада.
Домінчен К. Поема. Романс. Скерцо.
Зноско-Боровський О. Українська сюїта . Українське скерцо.
Карабіц І. Ліричні сцени.
Кармінський М. Молитва.
Кос-Анатольський А. Романс із балету «Хустка Довбуша», Танець Дзвінки
Крейслер Ф. Прелюд і АLEGRO.
Людкевич С. Чабарашка. Квочка. Арієта.
Мартон І. Колискова. Скерцо. Новелета.
Мейтус Ю. АLEGRO.
Моцарт В.А.- Крейслер Ф. Рондо Соль мажор.
Моцарт В.А. Рондо До мажор.
Новачек О. Безперервний рух.
Паганіні Н. Кантабіле.
Респігі О. Арія. Гумореска. Колискова.
Ріс Ф. Безперервний рух.
Сільванський М. Скерцо.
Скорик М. АLEGRO і танець. Скерцо. Елегія.
Степовий Я. Прелюд
Теличко В. Скерцо.
Хачатурян А. Пісня- поема. Ноктюрн.
Штогаренко А. Пісня.
Щуровський Ю. Романс.

IV курс

Поліфонічні твори для скрипки соло

Й.С.Бах. Сонати і партити для скрипки соло.

Г.Телеман.12 фантазій для скрипки соло.

Твори великої форми

Барбер С. Концерт.

Бах Й.С. Концерт Мі мажор.

Брух М. Концерт соль мінор.

В'єтан А. Концерти № 4, 5

Венявський Г. Концерт № 2.

Віталі Т. Чакона (ред. П.Шарльє).

Гайдн Й. Концерти Соль мажор, До мажор

Гендель Г.Ф. Сонати № 1, 4, 5.

Дваріонас Б. Концерт.

Дворжак А. Концерт.

Кореллі А. Фолія (ред. Ф. Давіда).
Лало Е. Іспанська симфонія.
Мендельсон Ф. Концерт мі мінор
Моцарт В. А. Концерти № 3, 4, 5
Перголезі Д. Концерт Сі бемоль мажор.
Сен-Санс К. Концерт №3.
Хачатурян А. Концерт.

П'єси

Барток Б. Румунські танці.
Брамс Й. Угорські танці.
В'єтан А. Рондіно.
Дворжак А. Слов'янські танці.
Домінчен К. Поема. Романс. Скерцо.
Ешпай А. Угорські наспіви.
Кармінський М. Молитва.
Кос-Анатольський. Романс із балету «Хустка Довбуша».
Косенко В. Мрії.
Лисенко М. Елегійне капріччіо.
Людкевич С. Чабарашка. Квочка. Арієта.
Мартон І. Колискова. Скерцо. Новелета.
Новачек О. Безперервний рух.
Сарасате П. Інтродукція і Тарантела.
Сарасате П. Іспанські танці.
Скорик М. Алегрето і Танець. Іспанський танець.
Сук Й. 4 п'єси: Балада, Апасіоната, Сумна мелодія, Бурлеска.
Хачатурян А. Пісня-поема.

Додаткова

I курс

Вправи, гами

Григорян О. Гама і арпеджіо.
Коргуєв С. Вправи в подвійних нотах.
Шевчик О. Школа скрипкової техніки.
Шрадїк Г. Вправи

Збірки етюдів

Крейцер Р. Етюди під ред. О. Ямпольського
Фіорілло Ф. 36 етюдів
Мазас Ж. Блискучі етюди
Вьєтан А. Етюди
Кампаньолі Б. Етюди

II курс

Вправи, гама

Григорян О. Гама і арпеджіо.

Коргуєв С. Вправи в подвійних нотах.
Шевчик О. Школа скрипкової техніки.
Шрадїк Г. Вправи

Збірники етюдів

Крейцер Р. Етюди
Фіоріло Ф. 36 етюдів
Данля Ш. Етюди
Донт Я. Вибрані етюди
Роде П. 24 каприси
В'єтан А. Етюди
Кампаньоллі Б. Етюди

III курс

Вправи, гами

Григорян О. Гама і арпеджіо.
Флеш К. Гама і арпеджіо.
Коргуєв С. Вправи в подвійних нотах.
Шевчик О. Школа скрипкової техніки.
Шрадїк Г. Вправи

Збірки етюдів

Крейцер Р. Етюди під ред. О. Ямпольського
Фіоріло Ф. 36 етюдів
Данля Ш. Етюди
Роде П. 24 каприси
Бакланова Н. Етюди на складне інтонування
Донт Я. Вибрані етюди
Родіонов К. Етюди
В'єтан А. Етюди
Венявський Г. Етюди ор.18, ор.10
Донт Я. Етюди
Ровеллі П. 12 каприсів
Львов О. 24 етюди

IV курс

Вправи, гама

Григорян О. Гама і арпеджіо.
Флеш К. Гама і арпеджіо.
Коргуєв С. Вправи в подвійних нотах.
Шевчик О. Школа скрипкової техніки.
Шрадїк Г. Вправи

Збірки етюдів

Крейцер Р. Етюди
Фіоріло Ф. 36 етюдів

Данля Ш. Етюди
Донт Я. Етюди
Роде П. 24 каприси
Бакланова Н. Етюди на складне інтонування
Родіонов К. Етюди
В'єтан А. Етюди
Венявський Г. Етюди op.18, op.10
Ровеллі П. 12 каприсів
Кампаньолі Б. Етюди
Гавіньє П. 24 етюди

Нотна література (для віолончелі)

I курс

Твори великої форми

Боні П. Ларго і Алєгро.
Вівальді А. Концерт ля мінор, 1, 2, 3 ч.
Гендель Г.Ф. Концерт (переклад Г.Козолупової).
Гольтерман Г. Концерт №3, 1 ч.
Дваріонас Б. Тема з варіаціями.
Еккельс Дж. Соната, 1, 2 ч.
Іордан І. Концерт, 1 ч.
Капорале А. Соната ре мінор.
Кореллі А. Соната ре мінор (ред.. С.Козолупова).
Мартіні Дж. Соната ля мінор.
Мон М. Концерт соль мінор.
Ромберг Б. Концертіно ре мінор, 2,3 ч.

П'єси

Бетховен Л. Менует.
Гендель Г.Ф. Алєгрето Фа мажор.
Глієр Р. Листок з альбому.
Кирейко В. Рондо.
Колодуб Л. Танець.
Леклер Ж. Сарабанда.
Лятошинський Б. Мелодія.
Паредіз П. Сіціліана.
Персел Г. Арія.
Шуберт Ф. Адажіо.

II курс

Твори великої форми

Бах Х. Концерт до мінор, 2, 3 ч.
Боккеріні Л. Концерт №2 Ре мажор, 1 ч.
Боккеріні Л. Соната №3 Соль мажор.
Бреваль А. Соната Соль мажор, 1, 2, 3 ч.
Вівальді А. Соната До мажор.

Вівальді А. Соната мі мінор.
Гольтерман Г. Концерт №2, 1 ч.
Ромберг Б. Концерт №2, 1 ч.

П'єси

Арутюнян А. Експромт.
Бах Й.С. Аріозо.
Бах Й.С. Арія.
Гайдн Й. Менует.
Жербін М. Вокаліз. Елегія. Танець
Зноско-Боровський О. Гуцульська пісня
Лисенко М. Елегія. Пряля
Сен-Санс К. Алєгро-апассіонато.
Скорульський М. Ларго
Степовий Я. Мазурка
Форе Г. Пробудження.
Штогаренко Д. Жартівливий марш

III курс

Поліфонічні твори для віолончелі соло

Бах Й.С. Сюїти для віолончелі соло.

Твори великої форми

Бах Х. Концерт до мінор, 1 частина
Боккеріні Л. Концерт Сі бемоль мажор, 1, 2, 3 ч.
Боккеріні Л. Соната Ля мажор.
Вівальді А. 6 сонат.
Гайдн Й. Концерт До мажор, 1, 2, 3 ч.
Гайдн Й. Концерт Ре мажор, 2, 3 ч.
Лало Е. Концерт, 1, 2, 3 ч.
Стаміц К. Концерт До мажор
Франкер Ф. Соната.

П'єси

Бах Й.С. Адажіо.
Барвінський В. Думка, Гумореска, Колискова
Вериківський М. Рондо
Гендель Г. Арія.
Дваріонас Б. Елегія.
Дімітреску Ц. Селянський танець.
Жербін М. Елегія.
Косенко В. Колискова
Лисенко М. Гавот
Людкевич С. Колискова
Лятошинський Б. Дві мазурки

Мендельсон Ф. Пісня без слів.
Нассадо Г. Інтермецо.
Ревуцький Л. Пісня
Теличко В. Проста пісня
Цинцадзе С. Сачідао, Колискова.

IV курс

Поліфонічні твори для віолончелі соло

Бах Й.С. Сюїти для віолончелі соло.

Твори великої форми

Бах Й.С. Соната.

Боккеріні Л. 6 сонат.

Боккеріні Л. Концерти Ре мажор, Сі мажор, До мажор

Вебер К. Соната ля мінор.

Давидов К. Концерт №1, 1ч.

Давидов К. Концерт №2, 1 ч.

Лало Е. Концерт, 2, 3 ч.

Сен Санс К. Концерт ля мінор

Хачатурян А. Концерт.

П'єси

Алмаші З. Елегія.

Альбеніс І. Астурія.

Барвінський В. Думка, Гумореска, Колискова

Вериківський М. Водограй.

Гранадос Е. Інтермецо.

Дебюссі К. Ляльковий Кен-Уок.

Кирейко В. Варіації на народну тему.

Лисенко М. Сум.

Направник Е. АLEGRO джіокозо.

Насадо Г. Серенада.

Поппер Д. Прядка.

Ревуцький Л. Балада

Теличко В. Проста пісня

Щуровський Ю. Танець-Рондо.

Методична література

1. Андрейко О.В. Виконавська культура скрипаля: теорія та методика
2. Андрейко О.І. Розвиток виконавського апарату музиканта – інструменталіста в теорії та практиці музичного навчання / О.І. Андрейко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. Вип.6 (11) – Київ, 2008. С.72-75.

3. Беккер Х. – Рінар Д. Техніка і мистецтво гри на віолончелі
4. виховання: монографія Львів: Галицька видавницька спілка, 2013 – с.293
5. Гаврілова Л. Інтерпретація музичного твору: теоретичні аспекти / Л. Гаврілова, Л. Псарьова // Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. 2016. No 3. 97–106с.
6. Горохов О. Техніка Паганіні (упорядн. Козін В.). – ТОВ «Видавництво КІМ», – К., 2011.
7. Гризоглазова Т.І. [Методика формування навичок читання нотного тексту](#). Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. Праць. Запоріжжя: КПУ, 2021. Вип.75. Т. 1. С. 23-26.
8. Єненко І.О. Практичні методи розвитку музичної пам'яті у студентів виконавських класів / Режим доступу ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_63/56.pdf
9. Зильберквіт М.А. Музично-виконавське мистецтво К.: Мистецтво, 1982.
10. Кияновська Л.О. Українська музична культура: навч. Посібник К.: ДМЦНЗКМ, 2002. Музичне виконавство та педагогіка (збірник статей), упорядник Т. Гайдамович
11. Козін В. Гама і арпеджіо як універсальні вправи в навчальному процесі скрипаля. – ТОВ «Видавництво КІМ» – К., 2013.
12. Маккіннон Л. Гра напам'ять. Л.: вид. «Музика», 1967. 250-263с.
13. Остроменський В.Д. Художньо-педагогічний аналіз музичних творів. Київ : Музична Україна, 1969
14. Павлій Г. Основи професійного звуковидобування / Георгій Іванович Павлій // Квінта бюлетень estra Україна, 2011.- 42 с.
15. Полянський Ю. Нариси з методики викладання гри на віолончелі Київ.: «Музична Україна». 1978. 167 с.
16. Стеценко В.К. Методика навчання гри на скрипці. – 1 ч. – Київ : Музична Україна, 1974
17. Стеценко В.К. Методика навчання гри на скрипці. – 2 ч. – Київ : Музична Україна, 1982
18. Ходоровський. В.І. [До питання виховання у студентів навичок читання нот з аркуша](#). Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір: матеріали. Міжнар. наук.-практ. конференції . с. 813-822.
19. Щербина С. Формування активної професійної позиції у майбутніх педагогів. - Київ, 2001
20. Юр'єв О.Ю. Виразальні можливості скрипкових штрихів. – Київ : Музична Україна, 1974
21. Ярошенко О.М. [Питання формування музичної культури особистості в процесі читання нот з аркуша](#). Педагогіка вищої середньої школи: Зб. наук. праць №16. Кривий Ріг: КДПУ, 2006. С. 330-336.

Інтернетресурси.

- www.classical-composers.org. База даних про композиторів: біографії, композиторів, записи в *.mp3.
- www.classicalmidiconnection.com/cmс . Архів класики в MIDI-форматі (на англ. мові.)
- www.mfiles.co.uk/classical-mp3.htm — музика в mp3 (на англ. мові.)

Нотні архіви

- www.sheetmusicfox.com Нотний архів (на англ. мові.)
- www.reesheetmusic.net Нотний архів і записи в mp3 (на англ. мові.)